

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1972-1973

14 JUNI 1973

ONTWERP VAN DECREET
tot subsidiëring van de erkende culturele centra
in het Nederlandse taalgebied door het verlenen van weddetoelagen

VOORSTEL VAN DECREET
houdende de subsidiëring van de werking der culturele centra

AANVULLEND VERSLAG
namens de Commissie
voor jeugdbeleid, permanente, vorming en sport
uitgebracht door de heer MONARD

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Henckens.

Vaste leden : de heren :

d'Alcantara, T. Declercq, Diegenant, Gheysen, Henckens, Heylen,
Monard, Otte, Peeters, Vannieuwenhuyze.
Adriaensens, Decoux, De Rore, Geldolf, Nyffels, Van Hoorick.
Babylon, Kuijpers, Slegers, Mevr. Van der Eecken-Maes.
Bascour, Boey, Sprockeels.

Plaatsvervangers : de heren :

Coens, De Bondt, Deneir, Gerits, J. Verhaegen.
J. Van den Eynden, Vernimmen, Wyninckx.
Van Elsen, Van In.
Bonnell, De Croo.

Zie :

48 (1972-1973) :

- Nr 1 : Ontwerp van decreet.
- Nr 2 : Amendementen.
- Nr 3 : Verslag + Bijlagen.
- Nrs 4 tot 9 : Amendementen.

13 (1971-1972):

- Nr 1 : Voorstel van decreet.
- Nr 2 : Amendement.

DAMES EN HEREN,

Op 14 november 1972 heeft uw Commissie het ontwerp van decreet nr. 48/1 reeds een eerste maal goedgekeurd. Op 21 november 1972 stond het aan de orde van de openbare vergadering van de Cultuurraad. Alle fracties waren het erover eens, dat het best opnieuw zou onderzocht worden door de Commissie, volgens sommigen omdat er in het verslag onnauwkeurigheden voorkwamen, volgens anderen omdat enkele knelpunten verder uitgediept moesten worden. Sindsdien heeft uw Commissie opnieuw zes vergaderingen gewijd aan de bespreking van het ontwerp. Op enkele punten werd de tekst ingrijpend gewijzigd. Dit verslag vervangt het vorige verslag nr. 48/3 van 14 november 1972, waarvan de bijlagen echter hun waarde hebben behouden.

Aanleiding en voorwerp van al deze besprekingen waren een voorstel van decreet en een door de Minister van Nederlandse Cultuur ingediend ontwerp van decreet. Laatstgenoemde tekst werd als basis van bespreking genomen.

Algemene bespreking.

Veel aandacht werd besteed aan de omschrijving van het begrip « cultureel centrum » en van de voorwaarden waaraan zulk centrum moet voldoen.

De Minister wijst erop, dat volgens beide voorliggende teksten de culturele centra gemeenschapscentra moeten zijn, die door de overheid ter beschikking worden gesteld van de socio-culturele verenigingen en van alle bevolkingsgroepen, ongeacht hun filosofische, ideologische of politieke gerichtheid. De beheersorganen moeten dan ook pluralistisch — overeenkomstig de normen van het cultuurpact — samengesteld worden.

Een lid vraagt zich af, of de goedkeuring van het Cultuurpact niet moet voorafgaan aan de eindstemming van dit ontwerp van decreet. De Minister is van oordeel dat men er angstvallig moet voor waken geen discriminaties in te schrijven in het decreet. Met de bepalingen van het Cultuurpact moet rekening gehouden worden. Maar hij acht het niet nodig de bespreking en goedkeuring van dit decreet op te schorten. De Commissie treedt dit standpunt bij en wenst een spoedige aanneming.

Enkele leden vragen zich af, of het gebouw noodzakelijk eigendom moet zijn van de overheid. Zij verwijzen naar de bijzonder verdienstelijke rol, gespeeld door centra, die door inspanningen van private groeperingen werden tot stand gebracht, vooral in kleinere landelijke gemeenten.

Zij verwijzen naar vrije scholen en jeugdhuizen, die ook door het Rijk worden betoelaagd, mits ze aan bepaalde kwaliteitsnormen beantwoorden.

De meeste leden kanten zich hiertegen, om financiële en om principiële redenen. Een versnippering van de beschikbare middelen moet worden vermeden. De toekenning van overheidsgelden aan private initiatieven zou daarenboven de « verzuiling » in de hand werken.

De overheid heeft tot taak een infrastructuur ter beschikking te stellen, waarin de diverse strekkingen aan bod komen en elkaar ontmoeten. Culturele centra (en hun personeel) hebben allereerst een service-functie ten opzichte van alles wat er aan cultuur leeft in een bepaalde gemeenschap.

Verschillende leden onderstrepen dat een cultureel centrum ook de ontmoeting dient tot stand te brengen tussen verschillende cultuurvormen. Zo wordt de belangstelling van de gebruikers gewekt voor zeer diverse cultuuruitingen. Toneelbezoekers worden spontaan in contact gebracht met schilderkunst enz.

Daarom moet gestreefd worden naar één polyvalent gebouw, dat zowel biblio- en discotheek, toneel-, muziek- en tentoonstellingszaal, als lokalen voor socio-culturele activiteiten en creatieve expressie enz. kan omvatten.

Opgemerkt wordt ook dat de criteria voor erkenning en subsidiëring van de werking niet samenvallen met de voorwaarden, waaronder de bouw wordt betoelaagd (koninklijk besluit van 13 mei 1965). Betoelaging van de bouw is geen waarborg, noch voorwaarde voor betoelaging van de werking. Het kan wel één nuttig element zijn in het dossier.

Meermaals werd beklemtoond dat de culturele centra en hun personeel de bestaande verenigingen niet moeten vervangen, maar integendeel tegenover hen een stimulerende, dienstverlenende en coördinerende functie vervullen. Dit neemt natuurlijk niet weg, dat zij zelf bepaalde activiteiten kunnen inrichten.

De Minister wijst op een onderscheid van zijn ontwerp met het voorstel van decreet Coucke : het ontwerp voorziet alleen in weddetoelagen voor culturele staf-functionarissen. De vergoeding van de wedde van administratieve krachten is eerder een taak van de inrichtende macht. Naar gelang van de financiële middelen kunnen later nog andere subsidiëeringsvormen van de werking worden overwogen.

Bespreking van de artikelen.

Het opschrift van het ontwerp wijst erop dat het gaat om een eerste vorm van betoelaging, nl. door het verlenen van weddetoelagen.

De wijziging van het opschrift is het gevolg van de amendering van artikel 1.

Artikel 1.

In antwoord op een vraag van een lid preciseert de Minister dat de bevordering van het eigen culturele leven van de gastarbeiders geenszins wordt uitgesloten.

Bevordering van het culturele leven in de Nederlandse gemeenschap veronderstelt uiteraard het contact met anderstalige culturen. Uitgesloten wordt echter een centrum, dat zich afstemt op een anderstalige groep, b.v. in de rand- of taalgrensgemeenten.

Het eerste Regeringsamendement, dat enkel een juridische correctie is, wordt eenparig aangenomen. De Minister stelt eveneens voor de vermelding « die in het Nederlands taalgebied gevestigd zijn » te schrappen. Aanvankelijk lag het in de bedoeling voor Brussel-Hoofdstad een afzonderlijke regeling uit te werken.

De Minister is van oordeel dat dit decreet best van meet af aan ook in Brussel geldt. Zoniet wordt, althans in het begin, een discriminatie ingebouwd ten nadele van de Vlaamse Brusselaars. Daarenboven wenst de Minister geen precedent te scheppen van een differentieële behandeling van Vlaanderen en Brussel op cultureel vlak. De aanvaarding van dit amendement betekent volgens de Minister niet, dat culturele centra voor Vlamingen in Franstalig België voor betoelaging **in aanmerking** komen. Dit moet geregeld worden na overleg in de

Verenigde Commissies voor Samenwerking. Het houdt volgens de Commissie ook niet in, dat culturele centra voor Vlamingen in het buitenland betoelaagd worden.

Daarop wordt het amendement eenparig aangenomen.

Een lid vraagt, of de regeling geldt voor culturele centra voor Vlamingen in de Bondsrepubliek Duitsland. De Minister antwoordt, dat deze tot de bevoegdheid van de Minister van Landsverdediging en van het nationaal Parlement behoren.

Daar het niet de bedoeling is van dit decreet ten gronde de erkenning van culturele centra te regelen, gaat de Heer Vanhaegendoren in op het verzoek van de Minister, zijn amendement (48/7) op artikel 1 in te trekken.

Dit artikel wordt eenparig goedgekeurd.

Art. 2.

Voor de interpretatie van deze tekst wordt verwezen naar het advies van de Hoge Raad voor de Volksopvoeding (zie bijlage nr. 48/3).

In punt 4 wordt meer speciaal de taak van het centrum ten opzichte van niet-georganiseerden bedoeld.

Het amendement II (heer Raemaekers) met het subamendement van de Regering (III) evenals het amendement IV (heer Geldolf) worden eenparig aangenomen (nr. 48/2).

In verband met het amendement van mevrouw Van der Eecken-Maes (nr. 48/2) wordt aangestipt dat sommige gemeenten van bestaande verspreide gebouwen één cultureel centrum raken. De uitstralingsradius van zulk gedecentraliseerd centrum zou groter zijn. De meeste commissieleden zijn van oordeel dat voor de toekomst moet gestreefd worden naar één polyvalent gebouw. Voorlopig kan het samenvoegen van verspreide gebouwen tot één cultureel centrum als overgangsformule aanvaard worden.

Dit probleem moet ten gronde geregeld worden in een toekomstig decreet op de bouw en de erkenning van culturele centra. Daarop trekt de indienster het amendement in.

Het amendement Monard (nr. 48/8) benadrukt dat de culturele centra allereerst een serviceverlenende functie hebben t.o.v. wat er aan de basis groeit.

Verschillende leden hebben echter bezwaar tegen de vermelding van het « jeugdwerk in al zijn vormen », omdat het cultureel centrum ook een jeugdhuis zou moeten zijn om voor betoelaging in aanmerking te komen.

Wel is men algemeen van oordeel, dat het cultureel centrum moet openstaan voor alle bevolkingsgroepen. Het amendement wordt in die zin aangepast.

De vermelding van « werkmiddelen » zou volgens sommige leden aan de culturele centra onmogelijke verplichtingen kunnen opleggen. Dit wordt geschrapt.

Het aldus verbeterde amendement wordt eenparig aangenomen.

Het amendement B van mevrouw Van der Eecken-Maes wil ongepaste inmenging van het cultureel centrum in de inhoud van het cultureel werk voorkomen. Het wordt eenparig aanvaard. Dit punt wordt gevoegd bij het vorige.

Artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3.

De Minister bevestigt dat volgens de formulering van § 2 het advies of voorstel van het in § 1 bedoeld college noodzakelijk de intrekking voorafgaat.

In dit college moeten vanzelfsprekend zoals in de genoemde raden, de verschillende strekkingen aanwezig zijn. Na deze verklaring trekt de heer Vanhaegendoren zijn amendement (nr. 48/7) in.

Een lid meent, dat de opnemings van de Hoge Raad voor Lichamelijke Opvoeding en Sport de integratie van sport en cultuur gunstig zou beïnvloeden. Andere leden werpen op, dat andere raden ook niet geraadpleegd werden over sportinfrastructuur, en dat men zich moet hoeden voor het inschakelen van al te veel raden.

De Minister zal liever sportmensen opnemen in de bestaande inspraakorganen, b.v. in de commissie voor de oprichting van culturele centra.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 4.

Aan de wijze van beheer wordt een uitvoerige bespreking gewijd.

Alle leden zijn het erover eens dat de inrichtende overheid de financiële controle moet in handen houden, maar niet de culturele prestaties van de gebruikers naar hun inhoud mag bepalen. Dit laatste is de taak van de verenigingen en de gebruikers. Sommige leden beklemtonen dat de democratisch gekozenen in de eerste plaats hun verantwoordelijkheid moeten opnemen in het beheer van het centrum. Zij verkiezen daarom de formule a). Zij waarschuwen o.m. voor het gevaar van een oppositionele meerderheid in de formule b) (V. Z. W.). Zij vragen zich af, wat er zal gebeuren, als in een gemeente een culturele raad niet mogelijk blijkt, of als deze inactief is.

In ieder geval moet in b) de inrichtende macht ten minste de helft van de beheerders kunnen aanwijzen.

Andere leden vrezen dat de formule a) tot een ondemocratisch beheer zal leiden. Welke garantie is er dat de Raad van Bestuur daadwerkelijke medezeggenschap krijgt ? Betekent dit geen beheer door het schepencollege en de politieke meerderheid in de gemeenteraad ? Is dit niet strijdig met het pluralisme en met de geest van het Cultuurpact ? Zij wijzen erop, dat in de V. Z. W.-formule de inrichtende overheid controle heeft op de finances via begroting en rekening. Daarenboven moet zij ruim aanwezig zijn in de beheersorganen.

Sommige leden zijn van oordeel dat men de autonomie van gemeente en provincie niet al te zeer aan banden mag leggen. Er moet ruimte zijn voor aanpassing aan plaatselijke toestanden, b.v. de vertegenwoordiging van omliggende gemeenten enz. Speciaal moet er volgens hen ruimte zijn voor vertegenwoordiging van een erkende jeugdraad. Het zou volgens deze leden hoogst gevaarlijk zijn, de erkende spreekbuis van de jeugd en de jeugdgroeperingen te weren.

De Minister is van oordeel dat het wijs is in beide formules te voorzien en voor hun samenstelling rekening te houden met de bepalingen en de geest van het Cultuurpact. Hij meent dat de helft van de V. Z. W. of van de raad van bestuur moet aanvaard worden door de inrichtende overheid. Deze kan echter ook andere dan verkozen mandatarissen aanvaarden.

Het amendement IV A (heer Geldolf) wordt ingetrokken, terwijl het amendement IV B eenparig wordt aangenomen, bij twee onthoudingen. Amendement IV C (heer Geldolf) wordt verworpen bij 9 stemmen tegen 4. Het amendement V (heer De Croo) met een subamendement van de Regering worden eenparig goedgekeurd. Zo ook

het amendement VI A, (heer Van Hoorick). Het amendement VI B wordt ingetrokken (nr. 48/2).

Het amendement mevrouw N. Van der Eecken-Maes ertoe strekkend § 1, 3°, a), (beheer door de inrichtende overheid) te schrappen, wordt verworpen met negen tegen drie stemmen, bij-één onthouding. Men kan volgens verscheidene leden de inrichtende overheid trouwens niet verbieden haar eigen instelling te beheren.

Andere leden vragen zich af of de V. Z. W.-formule geen middel is om de bepalingen van het Cultuurpact te omzeilen. De Minister verzekert dat het Cultuurpact geldt voor alle culturele instellingen die door de overheid ter beschikking worden gesteld, welke beheersvorm ook gekozen wordt. In beide beheersvormen wordt trouwens door het Cultuurpact voorzien.

Amendement Van Elewyck (nr. 48/6) op 1° : de indien-ner verwijst naar de verantwoording, die bij zijn amendement is gevoegd. De Minister vreest dat een schrapping van « een agglomeratie of federatie van gemeenten » zo zou geïnterpreteerd worden, dat federaties en agglomeraties geen culturele centra zouden mogen oprichten. De vermelding betekent geenszins dat zij ipso facto deze bevoegdheid krijgen zonder verzoek of instemming van de betrokken gemeenten. De wet van 26 juli 1971 houdende de organisatie van agglomeraties en federaties van gemeenten wordt dus niet gewijzigd.

Na deze verklaring van de Minister trekt de heer Van Elewyck dit amendement in.

De Minister stelt voor aan 1° toe te voegen : « of de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie ». Dit amendement is een gevolg van een gelijkaardige amendering van artikel 1. Het wordt eenparig aanvaard.

Amendement Van Elewyck (nr. 48/6) op § 1, 3°, a) en b) « Er dient voor gewaakt... ».

Zowel de ingediende als de voorgestelde tekst komen uit het Cultuurpact. Een lid wenst zich te houden aan de letterlijke tekst van het Cultuurpact en stelt als subamendement voor : « In de mate van het mogelijke... ».

Het amendement Van Elewyck, aldus gesubamendeerd, wordt eenparig aanvaard.

Dezelfde tekstwijziging wordt aangenomen voor § 1, 3°, b).

Amendement Monard (nr. 48/8) : « en jeugdraden ». De heer Van Elewyck stelt hierop een subamendement voor : « en sportraden, raden voor de Derde Leeftijd, gezinsraden, toneelraden ».

Sommige leden wijzen erop dat de jeugdverenigingen als dusdanig meestal niet vertegenwoordigd zijn in de culturele raden, zoals ze nationaal geen zitting hebben in de Hoge Raad voor de Volksopleiding maar wel in de Nederlandstalige Jeugdraad.

Andere leden vrezen dat het decreet onuitvoerbaar wordt, zo al deze raden moeten vertegenwoordigd zijn.

Wel zijn alle leden het eens, dat de jonge mensen aan bod moeten komen in het beheer. Volgens een aantal leden moeten de culturele raden verruimd worden tot gemeenschapsraden, die heel het verenigingsleven vertegenwoordigen. De Commissie beslist het woord « culturele » te schrappen, zodat andere raden kunnen opgenomen worden, als ze door de Minister van Nederlandse Cultuur zijn erkend.

Daarop worden het amendement Monard en het subamendement van de heer Van Elewyck ingetrokken.

Het amendement Van Elewyck (nr. 48/6) op § 1, 3°, ertoe strekkend de leden a) en b) om te wisselen, wordt met acht stemmen tegen vijf aangenomen, nadat de Minis-

ter verklaarde dat aan de volgorde geen enkele betekenis moet gehecht worden.

Het amendement Van Elewyck (nr. 48/6) :

« De inrichting en de werking van voornoemde gemeentelijke culturele raden worden bepaald bij decreet », wordt met een grammaticale aanpassing en de schrapping van « culturele » (zie hoger) in § 1, 3° a) en b) ingevoegd.

Amendement Monard (nr. 48/8) op § 1, 3°, b) :

« De Raad van Bestuur is, binnen de perken door de begroting gesteld, autonoom bevoegd voor de programmering en de culturele inhoud van de activiteiten in het cultureel centrum ».

De bedoeling is de autonomie van het cultureel centrum te beveiligen tegen partijpolitieke inmenging.

Enkele leden voeren bezwaren aan ten gronde : de democratisch gekozenen mogen hun verantwoordelijkheid niet ontvluchten, ook niet op het vlak van de cultuur. Verwezen wordt naar een recente bijeenkomst van een aantal schepenen van cultuur uit grotere Vlaamse gemeenten : deze spraken de wens uit, dat « niet zou getornd worden aan de gemeentelijke autonomie, rekening houdend met de bepalingen van het Cultuurpact ».

Daarenboven is delegatie van het beheer van een cultureel centrum aan een Raad van Bestuur onwettelijk. Zo bepaalt de gemeentewet dat het College van Burgemeester en Schepenen belast is met het beheer van de gemeentelijke inrichtingen. Tenzij het beheer bij overeenkomst wordt toevertrouwd aan een V. Z. W. of in concessie wordt gegeven, moeten alle beslissingen in laatste instantie door dit College worden genomen.

Alleen dit College kan over de op de begroting uitgetrokken kredieten beschikken en uitgaven gelasten. De Raad van Bestuur kan dus alleen raadgevend optreden. Hetzelfde geldt, steeds volgens dezelfde leden, *mutatis mutandis* voor culturele centra van andere openbare besturen (provincies..).

De tekst van het amendement Monard is volgens dezelfde leden overigens dubbelzinnig : hij maakt inmenging mogelijk van de Raad van Bestuur in de eigen programmering van de verenigingen.

Om dit alleszins uit te sluiten, stellen verschillende leden, en ook de Regering voor, de volgende tekst uit het Cultuurpact in te lassen : « De beheersorganen of de directie van het cultureel centrum hebben geen recht van tussenkomst in de programmering en de culturele inhoud van de activiteiten die er plaatshebben op initiatief van groeperingen-gebruikers, welke de beheersvorm ook zij ». Dit wordt eenparig aangenomen.

Het amendement Monard beoogt echter hoofdzakelijk de eigen programmering van het culturele centrum. De Minister stelt voor het amendement als volgt te formuleren : « De Raad van Bestuur is, binnen de perken door de begroting gesteld, bevoegd voor de programmering en culturele inhoud van de eigen activiteiten van het cultureel centrum. Bij staking van stemmen beslist de inrichtende overheid ».

De afgevaardigden van de inrichtende overheid beschikken zo over een veto-recht in de Raad van Bestuur. De Minister meent, dat de aangevoerde wettelijke bezwaren steunen op een maximale interpretatie van « beheer ». Tot « beheer » behoort wel het vastleggen van het glo-

bale krediet maar niet het bepalen van de inhoud van de culturele activiteiten.

Sommige leden vrezen culturele prestigepolitiek en « verpolitizing » van de cultuur, zo men aan politici de uiteindelijke beslissing laat over de programmatie.

De voorgestelde wijziging kan andere leden zeker niet bevredigen. Er moet een keuzemogelijkheid blijven tussen twee verschillende formules, die niet mogen uitgehouden worden.

Daarenboven kan geen enkele uitgave worden geëngageerd zonder het akkoord van de inrichtende overheid.

De Minister stelt uiteindelijk de volgende tekst voor : « De Raad van Bestuur is, binnen de perken door de begroting gesteld, en na goedkeuring van elke uitgave door de inrichtende overheid, bevoegd voor de programmatie en de culturele inhoud van de eigen activiteiten van het cultureel centrum ».

De prerogatieven van de inrichtende overheid worden in deze tekst niet aangetast, maar de Raad van Bestuur stelt het programma op. De inrichtende overheid mag zich enkel om financiële redenen tegen een programma verzetten. Alle leden gaan akkoord, dat deze haar verzet moet motiveren en meedelen aan de Raad van Bestuur en, naar gelang van het geval, aan de gemeenteraad, provincieraad enz. In een gemeentelijk cultureel centrum b.v. kan het College ter verantwoording geroepen worden door de gemeenteraad. Daarenboven zal een beroep mogelijk zijn bij de Cultuurpactcommissie, zo de rechten van een minderheid werden gekrenkt (Cultuurpact). Bij overtreding van deze beschikkingen kan de Minister de uitkering van de weddetoelagen schorsen.

Deze laatste tekst wordt aanvaard met 10 ja-stemmen bij 3 onthoudingen.

Het amendement Van Hoorick op § 1, 3°, b), wordt eenparig aanvaard, en gevoegd bij paragraaf 2.

Het amendement Van der Eecken-Maes op § 1, 3°, b) : « In elk orgaan dat binnen deze V. Z. W. wordt opgericht, zullen de verhoudingen zoals ze in de V. Z. W. bestaan, worden geëerbiedigd », wordt vervangen door invoeging van een kleine zinsnede in de tweede alinea van b) : « In dit geval moeten de statuten van de vereniging zonder winstoogmerk bepalen dat zij, in elk van de statutaire organen... ». Dit wordt eenparig aanvaard.

Tenslotte wordt het amendement Kuijpers (nr. 48/9), tot toevoeging van een littera c) aan § 1, 3°, verworpen met negen stemmen tegen drie en één onthouding. De meeste leden menen dat deze formule afbreuk doet aan de prerogatieven van de inrichtende overheid. Tevens vrezen zij dat een minderheid zich zou bedienen van de V. Z. W. of van de Raad van Bestuur om haar wil op te leggen aan de meerderheid.

Het amendement Vanhaegendoren (nr. 48/7) op paragraaf 3 wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen, omdat het niet de bedoeling van dit decreet is de inrichting en erkenning van culturele raden te regelen.

Artikel vier wordt aangenomen met tien stemmen bij drie onthoudingen.

Art. 5.

Het amendement Van Elewyck (nr. 48/6) wordt eenparig aanvaard en als tweede alinea ingevoegd.

Het amendement Vanhaegendoren (nr. 48/7) beoogt een oplossing voor kleinere culturele centra waar een full-time staffunctionaris niet verantwoord is. Verschillende leden bepleiten een aangepaste formule voor **klei-**

nere gemeenschappen, die over een cultureel centrum of « wijkcentrum » beschikken. Sommige leden stellen voor de leiding van twee of meer van zulke kleinere centra aan eenzelfde persoon toe te vertrouwen. De meeste leden achten deze formule disfunctioneel. De tekst van het amendement Vanhaegendoren, dat achteraf wordt overgenomen door de Minister, laat verschillende concrete mogelijkheden open. Het wordt eenparig aanvaard.

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

Art. 6.

De Commissie spreekt de wens uit, dat het bezit van een universitair diploma niet vereist zou worden voor de aanwerving van staffunctionarissen. Het bezit van een diploma hoger onderwijs en bijzondere bekwaamheid in cultureel en opbouwwerk verdienen aanbeveling.

Het eerste amendement Vanhaegendoren (nr. 48/7) werd opgenomen in het amendement van de Regering.

De bedoeling van het tweede amendement Vanhaegendoren (nr. 48/7) is de bestendige aanpassing van het culturele werk aan de eigentijdse vereisten, zonder dat aan de bestaanszekerheid van de functionarissen getornd wordt. De Minister deelt deze bekommernissen, maar meent dat dit in het bij koninklijk besluit te bepalen statuut moet opgevangen worden. De meeste Commissieleden vinden een gedwongen verwijdering na 1.5 jaar niet altijd gelukkig.

Het amendement wordt verworpen met 10 tegen 2 stemmen, bij 1 onthouding.

Amendement Van Elewyck : inspectie door het Rijk is een normaal gevolg van de verleende toelage.

Een rechtstreekse uitbetaling aan de personeelsleden is de meest eenvoudige formule.

Al de elementen van het amendement Van Elewyck worden opgenomen in de Regeringsamendementen op de artikelen 6 en 7.

Het Regeringsamendement wordt eenparig aanvaard.

Artikel 6, aldus geamendeerd wordt met 12 ja-stemmen, bij 1 onthouding, goedgekeurd.

Een lid merkt op, dat zoals in het onderwijs, het statuut van het personeel in de V. Z. W.-formule zo gelijkwaardig mogelijk moet zijn met dat van het personeel in overheidsdienst. De Minister en de Commissie zijn het hiermee eens. Dit zal bij koninklijk besluit geregeld worden.

Verschillende leden wensen, dat b.v. in het statuut een oplossing wordt gezocht voor de culturele werkers, die na een aantal jaren activiteit in een cultureel centrum zouden moeten kunnen overschakelen naar ander werk in de culturele sector. Vooral in de V. Z. W.-formule zal dit volgens sommige leden heel wat problemen stellen.

Op vraag van een lid preciseert de Minister dat in culturele centra van dezelfde categorie voor dezelfde functie best dezelfde weddeschalen van toepassing zijn.

« Weddetoelagen » slaat volgens de Minister wel degelijk op de totale kostprijs van bedoelde personeelsleden volgens de vastgestelde weddeschaal.

Art. 7.

Het amendement van de Regering wordt grondig besproken. Als gevolg van de omwisseling van a) en b) in artikel 4, § 1, 3°, worden ook hier § 1 en § 2 verwisseld.

« De Koning de staffunctionarissen » moet als paragraaf 1 aan de rest voorafgaan.

De heer Van Elewyck stelt een subamendement voor, ertoe strekkend in 5 2 « op voorstel van de Raad van Bestuur » te vervangen door « na advies van de Raad van Bestuur » omdat alleen de inrichtende overheid over de aanstelling van een ambtenaar kan beslissen. Wel kan de Raad van Bestuur adviserend optreden.

Anderen zijn van mening, dat alleen de formulering van het Regeringsamendement de Raad van Bestuur reële inspraak verleent in het bepalen van het « type » van culturele werkers dat men wenst.

Het subamendement Van Elewyck wordt met 9 tegen 5 stemmen verworpen.

Ook een nieuw subamendement Van Elewyck, dat de schrapping voorstelt van « op voorstel van de Raad van Bestuur » wordt met 9 tegen 5 stemmen verworpen.

De heer Van Elewyck dient dan een nieuw subamendement in tot toevoeging aan de nieuwe § 2 van : « op voorstel van de inrichtende overheid ». Het wordt met 9 tegen 5 stemmen verworpen.

Het gehele artikel 7 wordt goedgekeurd met 9 stemmen tegen 1, bij 4 onthoudingen.

Art. 8.

Op voorstel van de Minister wordt 1 januari 1973 hier vervangen door 1 januari 1974.

In verband met het amendement Vandezande wordt betoogd, dat logisch dit decreet moet voorafgegaan worden door een decreet dat een geplande oprichting en spreiding van culturele centra mogelijk maakt.

Hoewel zij het eens zijn met de noodzaak van een geplande uitbouw, gaan de meeste leden niet akkoord om in afwachting daarvan iedere subsidiëring aan bestaande culturele centra te weigeren.

Het amendement wordt met 12 tegen 2 stemmen, bij 1 onthouding, verworpen.

Artikel 8 wordt door 11 leden goedgekeurd, bij 3 onthoudingen.

Eindstemming.

10 leden stemmen voor het gehele aldus besproken en geamendeerde decreet. 4 leden onthouden zich.

De Verslaggever,

G. MONARD.

De Voorzitter,

J. HENCKENS.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

ONTWERP VAN DECREET

**tot toekenning van weddetoelagen
aan cultuurfunctionarissen, werkzaam
in erkende culturele centra.**

Artikel 1.

Dit decreet regelt het toekennen van weddetoelagen aan cultuurfunctionarissen werkzaam in erkende culturele centra die het culturele leven in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen.

Art. 2.

Onder cultureel centrum wordt verstaan een pluralistische instelling, werkzaam in een gebouw, waarvan de activiteiten tot doel hebben :

1. de terbeschikkingstelling van ruimten voor het socio-cultureel werk in al zijn vormen en voor alle bevolkingsgroepen;
2. het bestendig trefpunt te zijn van de verschillende uitingen en vormen van het culturele werk in zijn meest ruime betekenis;
3. het socio-cultureel werk in al zijn vormen te bevorderen en de aanpassing aan de veranderende behoeften te verzekeren;
4. de ontmoeting van en samenwerking tussen alle bevolkingsgroepen van het betrokken gebied te bevorderen.

Art. 3.

§ 1. De culturele centra worden erkend door de Minister van Nederlandse Cultuur, op advies van een college samengesteld uit leden van de Hoge Raad voor de Volksopvoeding, Nederlandstalige afdeling, van afgevaardigden van de Nederlandstalige afdeling van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken, van de Nederlandstalige Jeugdraad en van de Commissie van Advies inzake Culturele Centra.

Het aantal van de afgevaardigden en de werking van het college worden door de Koning bepaald.

§ 2. De Minister kan de erkenning intrekken op met redenen omkleed advies of voorstel van het in § 1 bedoelde college.

Art. 4.

§ 1. Om erkend te worden en te blijven, dient het cultureel centrum aan de volgende voorwaarden te voldoen :

1°) de inrichtende overheid van het centrum dient één of meer gemeenten, een vereniging van gemeenten, een agglomeratie of federatie van gemeenten, een provincie of de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie te zijn;

2°) de inrichtende overheid moet het eigendoms- of het genotsrecht bezitten van het gebouw waarin het centrum is gevestigd;

3°) bovendien dient het cultureel centrum te worden beheerd door :

a) hetzij de inrichtende overheid bijgestaan door een Raad van Bestuur die samengesteld is voor de ene helft uit vertegenwoordigers van de inrichtende overheid, volgens het evenredig stelsel, en voor de andere helft uit afgevaardigden van door de Minister van Nederlandse Cultuur erkende raden waarvan de inrichting en de werking bij decreet worden bepaald.

Laatstgenoemde afgevaardigden worden op een lijst door de voormelde erkende raden voorgedragen. In de mate van het mogelijke zal een onrechtmatig overwicht zowel van één van de ideologische en filosofische strek-

kingen als van één van de groeperingen-gebruikers worden voorkomen.

De Raad van Bestuur is, binnen de perken door de begroting gesteld en na goedkeuring van elke uitgave door de inrichtende overheid, bevoegd voor de programmatie en culturele inhoud van de eigen activiteiten van het cultureel centrum.

b) hetzij een vereniging zonder winstoogmerk waaraan door de inrichtende overheid het beheer over het cultureel centrum bij overeenkomst wordt toevertrouwd.

In dit geval moeten de statuten van de vereniging zonder winstoogmerk bepalen dat zij, in elk van de statutaire organen, bestaat voor de helft uit leden aanvaard door de inrichtende overheid volgens het evenredig stelsel en voor de andere helft uit leden van door de Minister van Nederlandse Cultuur erkende raden waarvan de inrichting en de werking bij decreet worden bepaald.

In de mate van het mogelijke zal een onrechtmatig overwicht zowel van één van de ideologische en filosofische strekkingen als van één van de groeperingen-gebruikers in deze vereniging zonder winstoogmerk worden voorkomen.

§ 2. De beheersorganen of de directie van het cultureel centrum hebben geen recht van tussenkomst in de programmering en de culturele inhoud van de activiteiten die er plaatshebben op initiatief van de groeperingen-gebruikers, welke beheersvorm ook verkozen wordt.

Om ideologische of filosofische redenen kan aan geen enkele groepering, voor culturele doeleinden, het gebruik van het cultureel centrum ontzegd worden.

Art. 5.

De erkende culturele centra worden door de Minister van Nederlandse Cultuur, op advies van het college bedoeld in artikel 3, ingedeeld in 4 categorieën : A, B, C en D, waarbij rekening gehouden wordt met bijzondere voorwaarden welke door de Koning vastgesteld worden.

Hierbij moeten onder meer de omvang van het centrum, de ontplooiende werking en het uitstrahlingsgebied in aanmerking worden genomen.

Bij het vaststellen van deze voorwaarden wordt het advies ingewonnen van het college bedoeld in artikel 3.

Art. 6.

Het Rijk neemt de weddetoelagen van de cultuurfunctionarissen als volgt ten laste :

a) voor de culturele centra van categorie A, van 3 in dienst zijnde staffunctionarissen;

b) voor de culturele centra van categorie B, van 2 in dienst zijnde staffunctionarissen;

c) voor de culturele centra van categorie C, van 1 in dienst zijnde staffunctionaris;

d) voor de culturele centra van categorie D, van 1 in dienst zijnde deeltijdse staffunctionaris.

De bedragen van de weddetoelagen worden door de Koning bepaald.

De weddetoelagen worden rechtstreeks uitbetaald aan de aangewezen personeelsleden.

Deze culturele centra worden door het Rijk geïnspecteerd.

Art. 7.

§ 1. De Koning bepaalt de voorwaarden tot aanwerving en het statuut van de staffunctionarissen.

§ 2. De staffunctionarissen die tewerkgesteld worden in een cultureel centrum beheerd bij toepassing van artikel 4, § 1, 3°, a) van dit decreet, worden benoemd door de inrichtende overheid, op voorstel van de Raad van Bestuur.

§ 3. De staffunctionarissen die tewerkgesteld worden in een cultureel centrum beheerd bij toepassing van artikel 4, § 1, 3°, b), van dit decreet, worden benoemd door de raad van beheer van de vereniging zonder winstoogmerk waaraan het beheer over het cultureel centrum is toevertrouwd.

§ 4. De aanstelling van de staffunctionarissen wordt ter kennis gebracht van de Minister van Nederlandse Cultuur in de door hem voorgeschreven vorm.

Art. 8.

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1974.
